

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улиця Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

Передплата у Львові в Адміністрації „Газети Львівської“ і в ц. к. Старостах на провінції:

на цілий рік зр. 2.40
на пів року зр. 1.20
на чверть року „ — .60
місячно . . . „ — .20
Поодинокое число 1 кр.

З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5.40
на пів року зр. 2.70
на чверть року зр. 1.35
місячно . . . „ — .45
Поодинокое число 3 кр.

Росія а Монголія.

При хінсько-япанським огни готова Росія упечи свою печенку. Як звісно, зараз по обох великих побідах япанської армії розійшла ся була чутка о ворохобнях в хінській державі. Найцікавіша під сим взглядом єсть вість, що в Монголії вибухла ворохобня против ненавистних Монголам Хінців а остаточною ціллю тої ворохобні єсть не що иншого, лиш прилученя Монголії до Росії. До сеї вісти треба ще й то пригадати, що від якогось часу російська праса розписує ся широко о тім, що правительство російське повинно заздальгидь подумати о тім, що би „управильнити“ границю від сторони Хіни, бо того вимагає інтерес будууючої ся тепер великої всхідно-східної залізници, котра має сягнути аж до Владивостоку над Великим океаном повнеше північної границі Кореї. Що Росія в тім напрямі робима вже заздальгидь приготовлена і, як она їх робила, нехай послужить за доказ слідуоча вість, яку одержав берлінський Tageblatt, газета, звичайно дуже добре інформована у всіх позаєвропейських справах. До сеї газети доносять з Петербурга:

Як звісно живуть в Монголії, сій величезній провінції, здобутій Хінцями, буддисти. Край сей єсть засіяний многими буддаїскими монастирями, в котрих живуть монахи звані „ляма“. Тоті ляма стоять в звязи з одною стороною з лямами в Тибеті, з другої же з лямами Бурятів, племені чисто монгольського. Буряти живуть вже на російській стороні над озером Байкал і звістні з своєї прихильности для Росії. В буддаїських монастирях учать ся молоді Монголи з богатших і знатніших родів мон-

гольських читати і писати, а коли котрий з них здібнійший, то монахи учать его ще й штуки лікарської.

Буде тому може яких 30 літ, коли до Петербурга приїхав такий монгольський лікар, Бадмаев, родом Бурят, та лічив тут людей „монгольскими ліками“, робленими з рогтин. Він наймив собі тут при улиці „Піски“, далеко від міста, помешканя, заложив там собі „аптику“ з своїми ліками і даючи пораду на недуги, продавав заразом і ліки монгольські, беручи від недужих за все лиш рубля. Слава его розійшла ся незадовго по цілім місті і до него ішли по пораду вже не лиш бідні люди, але й богатші та люди з інтелігенції. „Інтерес“ ішов добре, Бадмаев спроваджував заодно ліки з своєї вітчизни від лямів, а наконець і спровадив собі до помочи якогось молодого свояка, братачка, також ученика лямів. Той молодий і дуже інтелігентний чоловік взяв ся тогди до європейської науки, зложив іспит зрілости, а відтак скінчив медично-хірургічну академію в Петербурзі і одержав диплом докторський. Незадовго потім вихрестив ся він і виступав вже яко др. Петро Александрович Бадмаев. Аж тепер Бадмаевим стало вести ся добре. Що дня приходило до них на пораду лікарську до 200 людей. Они мусли тепер спроваджувати з Монголії і Тибету величезні маси всілякого зілля. Аж нараз помер стрий дра Бадмаева, лишаючи ему величезний масток. Др. Бадмаев оженив ся тепер і жив собі дуже вигідно, збиваючи ще більші гроші. Найзнаменитші особи в Петербурзі ішли лиш до дра Бадмаева на пораду лікарську, а він заробляв що дня що найменше по 300 рублів. Можна собі уявити, які гроші збивав др. Бадмаев, котрий хоч жив собі вигідно, але скромно.

Але мимо того, що др. Бадмаев став вже був Росіянином, не забував він і про своїх земляків, Монголів, з котрими все ще стояв у звязи. Він спроваджував молодих, інтелігентних Монголів до Петербурга на науку та й сам в своїй практиці лікарській робив собі ще на стільки часу, що два рази в тиждень викладав на університеті монгольську мову і збирав матеріяли до виданя книжки „о науці тибетанського способу лічення“. Аж нараз, два роки тому назад, на короткий час перед тим, коли доступив тої чести, що цар прийняв его на аудієнції, заявив він своїм пацієнтам, що мусить з жінкою і дітьми виїхати на кілька літ до своєї вітчизни, що би там „особисто шукати на місци добрих ліків“. Але своїм приятелям, котрі віраджували ему від тої подорожі і казали, що нехай кінчить свій учебник „тибетанського лічення“ сказав він: Я маю сповнити важнійшу і святійшу задачу, заким видам мій учебник“.

Ще перед своїм виїздом вислав був Бадмаев двох молодих Монголів, котрих виучив на складачів друкарських до своєї вітчизни, вивінувавши їх цілою друкарнею монгольською. Бадмаев виїхав з своєю родиною з двірця в Москві, а коли сів вже на залізницю, доручив ему один висший офіцій у вагоні велику, запечатану пачку. Бадмаев поїхав отже до Азії. Аж пізнійше довідали ся приятелі доктора, що его пакунки важили не менше лиш 5.000 пудів (пуд 40 фунтів), отже 2.000 сотнарів, за котрі він заплатив до Оренбурга 12.000 рублів за сам транспорт. Пішла була чутка, що в тих пакунках були карабіни та польові кухні, але на що і куди він то віз було, для всіх загадкою.

Від того часу не чули приятелі Бадмаева нічого про него, аж може рік тому назад стрі-

65)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

В часі сніданя вела ся розмова головню про управу колонії, про звичаї та обичаї мешканців, і про відносини іспанських мешканців до місцевих. Лиш от так мимоходом спитав доктор про того арештанта, котрого два чи три дни тому назад розбудив із магнетичного сну на гостинци, що веде до резиденції.

— Він десь нічого собі не пригадує? — спитав доктор.

— Нічого — відповів губернатор — Впрочім він тепер не робить коло направлення до роги.

— А деж він? — спитав доктор, трохи занепокоєний, що однакж лиш Петро міг добачити.

— Він тепер в шпиталі — відповів губернатор. — Здає ся, що той напад трохи пошкодив его цінному здоровлю.

— Хто він може бути?

— Він Іспанець, називає ся Каррена, пристий убійник, не варт того, що ви ним інтересуете ся, пане Антекірт; не було би шкоди для президія, коли-б він і помер.

Відтак зійшла бесіда на що иншого. До-

кторови очевидно ніяково було говорити все лиш о арештанті і его недугаї, бо й так мали его за кілька днів випустити із шпиталю.

По сніданю випили ще каву на горі на кораблі, та закурили собі цигара і папіроси. Опісля попросив доктор губернатора, що би вже ішов з ним. Він готов вже оглядати іспанську енкавяу та буде ходити з ним хоч би й цілий день.

Губернатор прийняв охотно се предложене і мав аж до обідної пори досить часу обводити доктора по колонії.

Доктор і Петро Баторий оглядали отже докладно цілу енкавяу, місто і его околицю. Все, навіть найдрібнійші річи в арештах і казарнях мусли видіти.

Того дня — а була то неділя — були арештанти, розуміє ся, вільні від роботи, а доктор міг оглядати їх серед нових обставин. Карпену побачив лиш тогди, коли переходив через одну салью в шпиталі; здавалось, що доктор не конче зважав на него.

Доктор задумував вертати ще тої самої ночі на Антекірту, але хотів ще більшу часть вечера перебути у губернатора. Около шестої години зайшов він до резиденції, де чекав вже на него пишний обід яко відплата за сніданок у него перед полуднем.

Розуміє ся, що Наміра ходила всюди слідом за доктором, і в місті і поза містом; він ані не здогадував ся, що хтось так пильно за ним слідить.

Обід минав серед загальної веселости. На обід було запрошених також кількох офіційрів з своїми жінками, та двох чи трох купців, а всі були раді з того, що могли видіти доктора Антекірта і говорити з ним. Доктор розповідав багато про свої подорожі по Вєході, по Сирії і Арабії, та північній Африці. Відтак зійшла бесіда знов на Цевту, а доктор таки не відержав, що би не висказати губернаторови похвали за его знамените правліне в іспанській енкавяї.

— А чи вам не приходить ся иноді трудно допильнувати арештантів? — додав він.

— Для чого так питаєте ся, любий пане доктор?

— Бо мені здає ся, що ті люди пробують нераз утікати. Кождий арештант, бачите, думає більше о тім, як би утечи, як его дозорець о тім, що би до того не допустити, а з того виходить, що арештант знайде все нагоду до втечі. Мене би то й не здивувало, як би ви мені сказали, що иноді, вечером при перегляді показує ся, що котрогось з них нема.

— Того ніколи не буває! — відповів губернатор. Та й куди їти таким втікачам? Дорога морем зовсім для них замкнена. Утікати в глибину краю межі дикі племена марокканські було би дуже небезпечно. Отже арештанти наші сидять спокійно в президію, хоч не з великої приятности, але з розуму.

— Коли так, то вам, пане губернатор, хиба пожелати щастя, бо готово ще так бути,

